

پرنسی درباره مرگ و همیر گودگان روستایی گرمان

امروزه سعی کشورهای مترقی جهان براین است که تا آنجا که ممکن است مرگ و میر کودکان را تقلیل دهند و حتی این موضوع خود وسیله‌ای جهت مقایسه برتری بهداشتی مالک قرار گرفته است مثلاً هرساله تعداد تلفات نوزادان امریکا در مجله انجمان پژوهشگان اطفال آن مملکت منتشر می‌شود و بخصوص باین موضوع اشاره می‌شود که تلفات نوزادان امریکائی بیش از کشورهای اسکاندیناویست و برای اطلاع اطباء درباره نسبت مرگ و میر در سنین و در ایالات مختلف کشور و بخصوص علل و عوامل موجبه آن سازمانها و مراکز مخصوصی برای آماریاتی (Nat. center for Health Statistics) وجود دارد که ارقام مربوط به مرگ و میر در سنین مختلف (نوزادان - شیرخواران - کودکان - سنین متوسط - و بالاخره سالخوردگان) را باذکر علل مرگ و میر بر حسب درجه شیوع منتشر می‌کند در نتیجه از یک طرف طبیب معالج میداند که در هر دوره‌ای از دوره‌های مختلف زندگی چه مرضی بیش از سایر امراض سبب مرگ می‌گردد و از طرف دیگر پژوهش در نیمه ای از پژوهشگان زده و بر جسته امریکا است میداند که با چه مرضی و درجه سنینی از عمر باید مبارزه کرد نتیجه این فعالیتها تقلیل در مرگ و میر خواهد بود بطوریکه در سال ۱۹۰۰، میلادی از هر ۱۰۰۰ مولود زنده امریکائی بیش از ۲۰ نفر نبوده است. با وجود همه این پیشرفت‌ها همانطوریکه اشاره شد مالک اسکاندیناوی از نقطه نظر کمی تعداد مرگ و میر نوزادان از امریکا جلوترند زیرا در سال ۱۹۶۳ نسبت مرگ و میر نوزادان سوئدی ۱۵ در هزار بود در حالیکه در امریکا این نسبت بیش از ۱۸ در هزار بوده است. در کشورهای متفرقانه راجع به مرگ و میر اطفال آمار صحیحی بخصوص درباره مناطق روستائی در دست نیست و اغلب اظهار نظرها درباره مرگ و میر کودکان این نواحی از روی تخمين و حدسیات بوده است. وجود آمار صحیح و مقایسه آن در سالهای مختلف میتواند بهترین و گویاترین شاهد اثرات فعالیتهای عمرانی و بهداشتی مناطق باشد از همین جهات بود که تصمیم گرفته شد که در چند منطقه روستائی کرمان درباره این موضوع بررسی بعمل آید که اساس این مقاله را تشکیل میدهد.

مناطق مورد بررسی - چهار منطقه که دومنطقه آن کوهستانی و دومنطقه دیگر مسطح و با صطلاح جلگه‌ای بوده‌اند را نظر گرفته‌شد. دومنطقه کوهستانی فقط از قطعه نظر دسترسی و فاصله بمرکز بهداری شهر تقاضوت داشتند و در سایر مشخصات بخصوص از لحاظ آب و هوا وجود کارگاه‌های قالی‌بافی متعدد که مهمترین منبع درآمد اهالی بود مشابه بودند. دومنطقه جلاگه نیز یکی خیلی دورتر از دیگری با بهداری نزدیک‌ترین شهر مجاور قرار گرفته و این دومنطقه از جهات دیگر مانند آب و هوا وجود باغات پسته‌ای زیاد و یا بیش بودن سطح درآمد اکثریت مردم و بیال‌بودن فاصله طبقاتی وغیره با هم دیگر مشابه بودند.

طریقه بررسی - با کلیه زنان مناطق مورد بررسی مصاحبه بعمل آمد و درباره دفعات حاسگی و تعداد کودکان با توجه بسن و جنس آنها و همچنین کودکانی را که ازدست داده بودند و دفعات مقطع و تعداد نوزادان مرده بدنی آمده (Stillbirth) (از آنها سئوالاتی شد و پاسخ زنانیکه در عرض ۵ سال گذشته تاتاریخ فور و دین ماه ۱۳۴۱ حامله شده بودند همه جدا گانه جمع آوری شد که در جدول صفحه مقابل نشان داده شده است.

از آنجائیکه اساس بررسی بر مصاحبه بامادران بود و امکان وجود تورش Bias زیاد بود بخصوص از اینکه ممکن بود مادران بما حقیقت را کاملاً بیان نکنند مثلاً از ترس نظام وظیفه تعداد فرزندان و تعداد پسران خود را کمتر بگویند و یا بفکر اینکه ممکن است جیره غذائی بانها داده شود تعداد فرزندان خود را بیشتر باما بگویند این بود که شروع بررسی پس از پذیدی در محل و جلب اعتماد مردم بعمل آمد و بخصوص که در اغلب مصاحبه‌ها معتمد محل که به تمام خصوصیات افراد ده وارد بود نیز حضور داشت که خیلی سبب سرعت و صحبت عمل گردید مثلاً در یکی از این موارد بررسی معتمد محل که در عین حال کدخداد و بیشوای مذهبی هم بود کلیه ازدواج‌های ده نزد او انجام می‌گرفت و اونه تنها اسمی کلید افراد و حتی کودکان ده را بخواهی میدانست بلکه تعداد فرزندان اغلب خانواده‌هارا کاملاً اطلاع داشت.

احتمال اشتباه و قصور خاطره درباره تعداد حاملگی و همچنین تعداد و جنس فرزندان زنده و مرده هر مادری حتی مادر بیسواند روسایی تقریباً صفر است اما درباره سن، احتمال اشتباه و بخصوص تورش وجود دارد ولی چون ما سن کودکان را سئوال می‌کردیم و کاری با سن مادر را نداشتیم این بود که اگر تورش از طرف مادر بیشینی بکم گفتن سن خود وجود داشت درباره سئوال ما اثر نمی‌کرد از طرف دیگر چون گروه‌سنجی که مابا آن گروه‌های کارداشیتیم گروه‌سنجی کمتر از یک ماه - کمتر از یک سال (یکماه تا یکسال) و گروه‌سنجی یک‌تا ۱ سال بودند این بود که اگر فرض امادری سن دقیق کودکش را بما نمی‌گفت در نتیجه نهائی ما زیاد تأثیر نمی‌کرد زیرا فاصله گروه‌های سنی بیش از فاصله امکان اشتباه و احتمال قصور خاطره در پاسخ مادر بود.

تعداد حاملگی ، سقط و مرگ و میر نوزادان ، شیرخواران و کودکان

تعداد زنانیکه بیش از ده بار بارور شده‌اند	تعداد زنانیکه کودک‌زادست شده‌اند	تعداد مرگی که کمتر از یک‌هاست	تعداد مرگی که بیش از یک‌هاست	جنس		تعداد کودکان سالم	جنس	تعداد مرده بدینها آمده		تعداد مرده بدینها آمده	تعداد نوزادان	تعداد مرده بدینها آمده	
				مرد	زن			مرد	زن				
۳۸	۵۴	۱۷۶	۵۶	۲۰۴	۲۴۶	۴۰	۴۳۰	۴۰۷	۴۳۷	۱۶	۱۲۷	۱۴۳	۲۰۲
۳۷	۲۸	۲۸۴	۱۹۲	۱۳۱	۲۴۸	۲۴	۴۴	۲۳۵	۲۹۴	۹	۱۱۶	۱۱۶	۲۰۰
۳۵	۲۳	۱۴۴	۱۲۳	۱۲۲	۲۳۱	۳۶۴	۳۶۴	۳۰۰	۲۲۸	۶	۶۴	۶۴	۹۶۵
۸۶	۷۳	۷۳	۶۹۷	۱۷۵	۶۲۱	۱۹۷	۱۳۱	۷۷۴	۷۹۸	۳۴	۳۰۲	۳۰۲	۳۱۲
۱۹۶	۱۷۸	۱۷۸	۱۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۲۴۲	۲۴۲	۲۰۷۲	۱۸۷۲	۶۰	۵۰۹	۵۰۹	۱۱۱۴۲
جمع کل													

در جدول فوق تعداد دعفات حاملگی-ستظا - مرگ و میر نوزادان ، شیرخواران و کودکان و تعداد کودکان سالم (برحسب جنس) زنانیکه در چهار منطقه روستائی استان کرمان در دهت پانزده سال تا تاریخ غروندین ماه ۴۴۳ بازارشده‌اند و همچنان تعداد زنانیکه در این مدت بیش از ده بار حامله شده و آنها نیکه هیچ کودکی از دست نداده‌اند - اینسان داده شده است .

نتیجه بررسی - بطور کلی این بررسی همانطوریکه از جدول شماره یک معلوم میشود نشان داد که :

- ۱- هر مادری بطور متوسط ۶ بار حامله شده ولی بیش از دو فرزند ندارد.
- ۲- درصد مادران بیش از ده بار حامله شده و درصد اشان حتماً یک فرزند و یابیشتر از دست داده اند.

۳- حداکثر دفعات حاملگی در دو مادر بود که بیش از ۲ بار حامله شده بودند و حداکثر تلفات فرزندان در یک مادر بود که ۷ فرزند خود را از دست داده بود یعنی یکنفر کمتر از تلفات فرزندان ملکه Anne در قرن هیجدهم میباشد زیرا ملکه نامبرده از ۸ فرزندی که پیدا کرد همه را در دوران شیرخوارگی از دست داد.

۴- از هر ۱۰۰ مولود زنده Live Birth بیش از ۵۰ نفرشان در دوره نوزادی و بیش از ۲۳ نفرشان در دوران شیرخوارگی تلف میشوند.

۵- مرگ و میر در گروه سنی بیش از یکسال ۵۰ در هزار است نسبت مرگ و میر در سنین یک تا چهار سالگی در کشورهای گواتمالا - آرژانتین - و اریکا بترتیب ۲۰ و ۱۵ در هزار است.

۶- بعبارت ساده بیش از ۴٪ نوزادان منطقه تا قبل از رسیدن بسن بلوغ تلف شده اند.
۷- مرگ و میر در پسرها بیش از دخترها بوده است.

بحث - تعدد دفعات حاملگی در این بررسی خیلی زیاد جلب توجه میکند و اگرچه این یک موضوعی است که طرح نظر متخصصین تغذیه، جامعه شناسان و دولتهای مختلف قرار گرفته است بخصوص از اینکه درجه سرعت افزایش جمعیت همراه با درجه سرعت افزایش تولید مواد غذائی نیست ولی برای یک مادر روتایی مسئله مهم داشتن فرزند است که وجودش برای او نه تنها از نقطه نظر احساسات مادری لازم است بلکه در حقیقت فرزند برای او یک نوع بیمه (Insurance) است و مادر بدینوسیله میتواند از پرتو احتی از سنین شش تا هفت سالگی در کارگاه قالیبافی استفاده کند و از آنجاییکه زیادی تلفات کودکان دیگر را در فایل و در ده خود قبل دیده است مطمئن نیست که همه آنها را که میزاید برایش بمانند. اینست که مرتب و پشت سرهم حامله میشود. تنها با تقاضای در مرگ و میر کودکان است که میتوان این اطمینان را بمنادان روتایی داد و درنتیجه محیط مناسبی برای بکار بردن وسائل طرق کنترل جمعیت (Birth control) و (Family Planning) ایجاد شود. موضوع دیگری که خیلی بیشتر در این بررسی جلب نظر میکند بالا بودن فاحش تلفات کودکان است یعنی همانطوریکه اشاره شد بیش از چهل درصد نوزادان منطقه های مورد بررسی تا قبل از رسیدن بسن بلوغ تلف

میشوند، البته این رقم هر گز نماینده آمار مرگ و میر اطفال ایران نمیتواند باشد زیرا نمونه انتخابی سوژه بررسی یک نمونه را ندم (Random sample) نبوده ویرای بررسی درباره مرگ و میر اطفال ایران بعلت وجود اختلافات طبقاتی و تقاضا مواظبتهای بهداشتی و طبی در تهران و شهرستانها ودهات دورافتاده باستی بررسی در چندین منطقه متفاوت بعمل آورد.

علل بالابودن مرگ و میر اطفال :

در حین مصاحبه با مادران سعی شد درباره علائم بیماری کودکان قبل از مرگشان سئوالاتی بعمل آید و اگرچه پاسخ آنها هر گز نمیتواند اساس بررسی دقیق آماری درباره علل مرگ و میر قرار گیرد ولی با درنظر گرفتن تجربه شخصی که در این مناطق بعمل آمده همانطوری که انتظار میرفت دوعلت بیش از همه باعث تلفات کودکان بود. یکی اسهال و استفراغ فصل تابستان و دیگر عفونتهای تنفسی در فصل زمستان.

مرگ و میر کودکان بعمولاً درنتیجه دو دسته عوامل است.

۱- عوامل عمومی (General Factors) که رابطه بوضع اقتصادی-محیط و مسکن است.
۲- عوامل اختصاصی (Specific Factors) که سبب این بیماری‌های مخصوص اطفال است.
اگرچه درظاهر مشاهده میشود که کودک باعفونت روده‌ای و یاریوی تلف میشود ولی بیش از همه فقراتصадی است که زمینه را برای این عوامل بخصوص عفونتهای روده‌ای آساده میسازد. کودکیکه در برابر گرمای سوزان روزگاری تابستان و یا سرمای سخت شبهای زمستان وسائل استخناقلی که حداقل آن وجود یک اطاق سالم و بهداشتی است ندارد میتواند زمینه خوبی برای فعالیتهای شیگلاها - سالمونلاها در فصل تابستان و کوکسی‌های گرام مثبت در فصل زمستان و بالاخره ویروسهای متعدد در فصول مختلف را بوجود میآورد.

اهمیت تغذیه و نقش عمده آن درستاوت بدنه در رابطه عفونتهای بارها و بکرات در بررسیهای مختلف نشان داده شده است. از این جمله میتوان بررسی مناطق روستائی کشور گواتمالا در آمریکای لاتین را نام برد. در این بررسی دومنطقه روستائی تحت مطالعه قرار گرفت دریک منطقه بسام کودکان کمتر از ۵ سال و کلیه زنان باردار و مادران شیرده و روز در رفته هر روز مواد غذائی که شامل ۵۰ گرم پروتئین بود علاوه بر غذای معمولی خودشان داده شد. منطقه دیگر به عنوان شاهد در نظر گرفته شد. در جریان مدت ۵ سال ملاحظه گردید که مرگ و میر شیرخواران بطور قابل ملاحظه از مرگ و میر شیرخواران در سالهای قبل از بررسی کاسته گردید با وجود اینکه در مدت ۵ سال، سحروریت اهالی از مواظبتهای بهداشتی و طبی (Medical care) وجود پزشک وغیره مانند مالهای قبل از بررسی بوده است. در منطقه شاهد که مواد غذائی اضافی داده نشان، در مرگ و میر شیرخواران هیچ تغییری مشاهده نگردید.

بدی تغذیه زمینه را برای ابتلاء به بیماریها بخصوص بیماریهای عفونی آماده می‌سازد. این بیماریها از یک طرف سبب کم شدن اشتها و دفع زیاد ازت بدن می‌شود (Nitrogen Loss) که خود بدی تغذیه را بدتر می‌کند و از طرف دیگر در افزاییدن بعوارض بدی تغذیه دچار هستند بیماریهای عفونی باعلاف شدیدتر و عوارضی وخیم‌تر تظاهر می‌کنند. مرگ و میر بیماری سرخک در مکزیک صد و هشتاد برابر مرگ و میر سرخک در آمریکا است. در کشور اکوادور که وضع تغذیه کودکان بدتر از مکزیک است بیماری سرخک یکی از علل عده مرگ و میر کودکان است و نسبت تلفات آن بیش از دو برابر مرگ و میر سرخک در مکزیک است.

علت عده بدی تغذیه در دسترس نبودن مواد غذائی بقدار کافی است که آنهم بیش از همه بعلت فقر اقتصادی است بنابراین اقداماتیکه سبب بهبود وضع اقتصادی می‌شود اهمیت فوق العاده‌ای در تقلیل مرگ و میر اطفال دارد. شناساًزدن این اهمیت بمالکین و حتی خود اهالی مناطق روستائی خالی از اشکال نیست مثلاً در این جمن شورای ده یکی از دهات سورد این بررسی همگی بالاتفاق رأی دادند پولی را که از صدی دو درآمد ده که از فروش پستانه بدست آمده بود و نسبتاً هم زیاد بود جهت ساختن کلینیک که شامل اطاق و حمام جهت پزشک بود اختصاص داده شود. در حالیکه کمتر حاضر بودند که این پول را جهت بهداشتی کردن آب آب انبار محل، لوله کشی و یادرباره تعمیر راه که از همه مسئله‌های در پیش‌رفت اقتصادشان اهمیت دارد مصرف کنند. زیرا آنها بیشتر نتیجه آنی را در نظر می‌گرفته‌اند و چون کمتر در خود احساس تأمین آئیه می‌کردند با اقداماتیکه منافع آنی داشته باشد زیاد روی خوش نشان نمیدادند.

علت دیگر بدی تغذیه در این مناطق فقر علمی است که امکان استفاده از اغذیه موجود را بمردم نمیدهد. این مسئله بخصوص دریاره تغذیه شیرخواران حائز اهمیت است. رقیق کردن زیاد شیر گاو، استعمال زیاد مواد هیدرو-کربنیت بصورت شربت قند، نشاسته حریره و غیره و از همه بدتر تعجیز مسهل‌های مکرر توسط مادر بزرگها سبب اختلال عمیق تغذیه در شیرخواران می‌گردد. در یکی از دهات مورد بررسی هر دو تاسه هفتنه فقط یک بار یک عدد بز کشtar می‌شد و آنهم بزودی بین چند خانواده محدودی تقسیم می‌گردید ولی در همانجا تخم مرغ و ماست و کشک نسبتاً فراوان بود. متأسفانه اغذیه عتیقه داشتند که ماست و کشک جزو اغذیه سرد بوده واستعمالش سبب درد پا (قلم درد) می‌گردد و تخم مرغ را نیز برای کبدشان بضریب میدانستند و بسهولت حاضر بودند که تعداد زیادی از آنرا برای خرید قند و چای و مقدار کمی روغن نباتی مپادله پکنند.

مهمترین اقدامی که پزشک در چنین شرایطی میتواند بکند اینست که اولاً مردم را باصول تغذیه صحیح ولو باوجود کمی مواد غذائی موجود آشنا سازد و بخصوص با عقاید و رسوم غاط و تابو (Food Taboo) که در اسرتغذیه در محل هست مبارزه کند که البته بعلت اینکه این عقاید در طرف سالهای سال درمغز مردم وسخ کرده مبارزه با آن باید محتاطانه و پس از جلب اعتماد مردم باشد ثانیاً آنها را باستقبال از عالیتها پیشگیری و بهداشتی از قبل و اکسیناسیون و بهداشت محیط وغیره ترغیب کند. جای خوبختی است که در مناطق دورافتاده سملکت ما اطفالی دیده میشوند که در روی بازوها یاشان اسکار تلقیح آبله و بث زدیده نیشود و نسبت به بیماریهای دیفتری، کزان و سیاه سرفه و اکسینه شده و بحل سکونتشان هرساله برعلیه پشه آنوفل سماپاشی میشود.

موضوع دیگری را که این بررسی نشان داد بالابودن تعداد تلفات پسران نسبت به دختران است این اختلاف از نقطه نظر آماری اختلافی است فاحش و خیلی قابل ملاحظه (Highly Significant) که با مرارجعه به تعداد مرگ و میر پسروختر در جدول شماره یک و مجامیبه اختلاف آن از طریق کای اسکویر (Chi - Square) کمتر از یک هزار است ($P < .001$) مسئله تفاوت مرگ و میر بین پسروخت را آمار مناطق و کشورهای دیگر نه تنها در انسان نشان داده بلکه در حیوانات نیز مسئله جنس مورد بررسی قرار گرفته است. در امر یکاتلفات پسر نسبت به دختر در سنین نوزادی - شیرخوارگی و یک تا ۱ سالگی بترتیب $1/41-1/25-1$ نیز میباشد و بطور کلی نسبت مرگ و میر در جنس مذکور بجنین مؤنث در کلیه منیین مختلفه $1/3$ میباشد. بیشتر بودن تلفات جنس مذکر تنها مخصوص دوران خارج رحمی نیست بلکه در دوران داخل رحمی نیز جنس مذکر بیشتر تلفات بیدهد و از آنجاییکه در هنگام تولد نسبت تولد پسر به دختر بیشتر است (مثل در انگلستان این نسبت 6.0 به 1.0 است) از روی تفاوت جنس در دوران داخل رحمی از طریق مقایسه سقطها اینطور حدس زده میشود که در ابتدای حاملگی نسبت پسر و دختر بودن 12.0 پسر (حتی بیشتر) به 1.0 دختر میباشد که بمراتب بیش از فرض احتمالی ($1 = \frac{1}{3} + \frac{1}{3}$) است.

علت اصلی آسیب پذیری Vulnerability بیشتر جنس مذکر معلوم نیست. تحقیق در این موضوع نه تنها کمک بزرگی برای جنس مذکر خواهد بود بلکه با انشان دادن علت حساسیت جنس مذکر از یکطرف و آسیب ناپذیری نسبی جنس مؤنث از طرف دیگر بهتر میتوان بمکانیزم بیماریها و عوامل وعلل مرگ و میر بی برد.

عصبی نباتی از علائم باارزش میباشد .

c) ضایعات سیستم عصبی مرکزی: برولیفراسیون گلیال ممکن است در روی متنزایجاد تومورهایی بنماید. گاهی این ضایعات با اختلالات مانتال و ضایعات احشائی (کلیه - غدد آندوکرین) توأم میباشد.

d) اسکلت: گاهی اوقات دفورماسیون های قفسه صدری - ستون فقرات و شکستگی های خودبخودی در این کسالت مشاهده میشود و رادیو گرافی تشکیلات فیر و کیستیک را اشان میدهد.

ظاهرات نوروفیر و ماتوز رکلینه وزن در چشم

a) پلک ها: گاهی تومور در پلک ها مخصوصاً در پلک بالا یا گزین میشود و در این صورت ممکن است پلک بعد از قابل توجهی ضخیم شود. در حالات شدید پلک کاملاً روی چشم میافتد. در لمس پوست دانه ها ویارشته هایی مثل طناب نازک در زیر دست احساس میکنیم. این رشته ها از کوردونهای سفت پلاستیک تشکیل شده اند که گاهی نودولر بوده ولی غالباً بی درد هستند.

در سوارد گراو تومور از پلک ها گذشته و تمام نصف صورت را میگیرد. نکته جالب توجه اینست که اغلب در پوست پلک مبتدا انشعابات عروقی دیده میشود و ممکن است با مشاهده این علامت و در اثر عدم دقیق تشخیص تومورهای عروقی داده شود چنانکه در بیمارها نیز قبل از تشخیص آنزیوم مطرح شده بود.

در حالات خفیف پتوزیس بالکه های قهوه رنگ چلب توجه می کند لذا وقتی که در پلک پتوزیس همراه بالکه های قهوه رنگ در سطح پوست مشاهده میکنیم باید نوروفیر و ماتوز رکلینه وزن را در نظر بگیریم .

b) اوریت: در استخوان های اوریت ممکن است دکالسینیکاسیون مشاهده شود. لوکالیزاسیون تومر در کاسه چشم باعث پیدایش اگزوفتالمی خواهد شد.

c) مترجمه و قرنیه: فرانسو (J-François) در مترجمه بولب و در مخاط بن بست های پلکی نوفورماسیون هایی مشاهده کرده است. گاهی معاینه قرنیه با بیومیکروسکپ پیغامت قابل توجهی را در رشته های عصبی نشان میدهد.

d) ایریس و اطاق قدامی: در بوارد نادری در طرف ضایعه گلوکوم مشاهده کرده اند که به نوفورماسیون های زاویه ایریدو کورنئن و یا نوروفیر و ماتوز اعصاب قرنیه نسبت میدهند. در ایریس ممکن است ندول های کوچک و یا ملانوز هایی پیدا شود.

۵) کوروئید : گاهی در کوروئید تومورهای دیده میشود که ممکن است اشتباه‌الانو سار کوم تشخیص داده شود. فرانسوایک مورد جالبی را شرح میدهد که نئوفورماسیون در پشت عدی قرار داشته و با تشخیص ملانوسارکم چشم انو کلته شده است ولی در امتحان آسیب‌شناسی عارضه عبارت بوده است از شوانوم (Schwannome).

۶) عصب باصره : بورکی (Burki) در ۱۹۴۴ در ۳۴ مورد تومور عصب باصره ملاحظه کرده که ۲/۳٪ آنها عبارت از نوروفیبروماتوز بودند.

از ۱۹۴۱ تا ۱۹۵۱ در ۲۶ بیمار که تومور عصب باصره داشته‌اند ۵/۵٪ به نوروفیبروماتوز رکلینیکوزن مربوط بوده است.

اینک شرح حال بیمار ما

سکینه - شکرالله ۵۲ ساله، بعلت پائین افتادگی پلک فوکانی چشم راست که از طفولیت شروع شده است در تاریخ ۱/۷/۴ به بیمارستان امیراعلم مراجعه نمود.

در معاینه پتوزیس کامل پلک فوکانی چشم راست جلب توجه میکرد. این افتادگی پلک کره چشم و پلک تحتانی را بکلی پوشانده بود. در روی پوست پلک انشعابات عروقی فراوانی دیده میشد و از طرفی خود پلک بسیار ضخیم شده و در لمس کوردون هائی در زیر انگشتان حس نمیشد. با مشاهده این حالت بالا فصله تشخیصی نوروفیبروماتوز رکلینیکوزن را مطرح کردیم ولی معلوم شد که در معاینه قبلی تشخیص آنژیوم داده است و چون تشخیص آنژیوم بهیچ وجه مارا قانع نمیکرد لذا به معاینه قسمت‌های دیگر شروع کردیم.

ابتداء در مترجمه پشت پلک مبتلا نئوفورماسیونهایی دیده شد که در شکل ۲ ملاحظه میشود. فرانسو (J. Francois) در نوروفیبروماتوز مخصوصاً به وجود این نئوفورماسیونها در ملتحمه اشاره کرده است.

وقتی که قرنیه چشم بمتلا را باییومیکروسکپ معاینه نمودیم انشعابات عصبی مخصوصاً درست میباشد و توجهی کلفت شده بود و بطوریکه در تظاهرات چشمی نوروفیبروماتوز متذکرشدیم این علامت نیاز اعلائم با ارزشی است که گاهی به تشخیص بیماری کمک میکند.

در ته چشم ضایعه‌ای مشاهده نشد. فشار چشم طبیعی و دید چشم در حدود ۱۰ وغیر قابل اصلاح باعنیک بود. علت کمی دید بمنظار میرسید که به آمبیلوپ بودن چشم در اثر پتوزیس مادرزادی مربوط میباشد. وضع چشم چپ از قدام بخلاف کاملاً طبیعی بود.

وقتی که پوست بیمار تحت معاینه دقیق قرار گرفت لکه‌های قهوه‌شیری رنگی در گردن، سینه و اندام تحتانی و تومورهای پراکنده‌ای روی ران‌ها و سینه مشاهده شد که تشخیص